

Podkreślenia wymaga, że pracodawca nie ma prawa dokonać bez naszej zgody potrącenia naszego wynagrodzenia na poczet istniejących wierzytelności, a nasza zgoda wcześniej wyrażona może być skutecznie cofnięta, na każdym etapie sprawy. Podkreślenia wymaga także, iż pracodawca nie może zagrozić nam niewydaniem świadectwa pracy, w przypadku istnienia po naszej stronie niespłaconych zobowiązań. Wskazać należy, iż pracodawca po zakończeniu stosunku pracy ma bezwzględny obowiązek wydania świadectwa pracy a roszczenie wynikające z powstałego zadłużenia w ramach stosunku pracy może być dochodzone w sposób dopuszczony prawem.

Podsumowując dotychczasowe rozważania wskazać należy, że niezmiernie istotnym elementem jest jak najwcześniejsze podjęcie rozmów – negocjacji z naszymi wierzycielami (z instytucjami, podmiotami lub osobami), którym jesteśmy dłużni określone środki pieniężne i zaproponowanie spłaty zadłużenia w ratach dogodnych dla nas, zawnioskowanie o nienaliczenie odsetek lub obniżenie stopy procentowej odsetek przeterminowanych (23%, 24%) na odsetki ustawowe (13%), zawnioskowanie o umorzenie części zadłużenia po dokonaniu spłaty części zadłużenia np. spłacany 80%-90% jednorazowo a w zamian wnosimy o umorzenie 10%-20% zadłużenia.

W przypadku gdy sprawa jest już na etapie sądowego postępowania egzekucyjne prowadzonego przez komornika sądowego, także istnieje możliwość do zawarcia porozumienia z wierzycielem, dotyczącego pozaegzekucyjnej spłaty zadłużenia w formie umowy – ugody. Warunkiem koniecznym, który musi znaleźć się w umowie – ugody jest oświadczenia wierzyciela o umorzeniu prowadzonego postępowania egzekucyjnego przez komornika, na czas zawartej umowy ugody.

Instrumentem prawnym umożliwiającym nam spłatę tylko części wymagalnego zadłużenie jest zwanie z Wierzycielem umowy zwolnienia z długu. Taki rodzaj umów preferują banki przy spłacie zadłużenia z tytułu umów kredytowych, przy czym pamiętać należy, iż umowa winna być zawarta w formie pisemnej a kwota zwolnienia z długu stanowi przychód w rozumieniu przepisów podatkowych, który należy wykazać w rozliczeniu podatkowym za dany rok, wierzyciel winien doręczyć nam PIT o wysokości przychodu.

Na zakończenie wskazać należy, **każdy wierzyciel jest otwarty na rozmowy, negocjacje i propozycje spłaty zadłużenia a utrzymywanie długu jest dla niego sytuacją niekorzystną finansową** np. banki muszą tworzyć rezerwy na kredyty stracone w wysokości 100% kredytu, co powoduje zablokowanie środków finansowych na udzielanie nowych kredytów, pozostałe podmioty wykazują zadłużenia w dokumentach finansowych, co wpływa niekorzystnie na wynik finansowy danego podmiotu. Z uwagi na powyższe są to argumenty, którymi możemy posłużyć w trakcie negocjacji z wierzycielem a podstawowym elementem przemawiającym za zawarciem umowy – ugody jest chęć spłaty zadłużenia i trudna sytuacja finansowa w której się znajdujemy i którą musimy udokumentować.

**Dług jest sytuacją,
z którą każdy z nas może sobie poradzić.**

Każda zainteresowana osoba może skorzystać z bezpłatnych porad prawnych i obywatelskich w Biurze Porad Obywatelskich (BPO) w Gdyni prowadzonym przez Stowarzyszenie Ovum.

Klienci BPO mogą w siedzibie biura, bezpłatnie skonsultować się z psychologiem. Z psychologiem można spotkać się w poniedziałki w godzinach 16⁰⁰ – 19⁰⁰ oraz w środy w godzinach 13⁰⁰ – 16⁰⁰ po wcześniejszym umówieniu się na spotkanie. Można to zrobić telefonicznie (tel. 58 661 31 51) lub w siedzibie BPO w godzinach pracy biura.

Adres Biura Porad Obywatelskich

ul. Traugutta 2, 81-388 Gdynia

Godziny pracy BPO

poniedziałek, wtorek, środa w godzinach 12⁰⁰ – 20⁰⁰
czwartek i piątek w godzinach 8⁰⁰ – 16⁰⁰

**Dyżur telefoniczny w godzinach pracy biura
pod nr telefonu 58 661 31 51**

można umówić się na wizytę oraz uzyskać krótką poradę prawną lub obywatelską.

Można zgłosić problem również za pomocą formularza zgłoszeniowego na stronie

www.ovum.org.pl

DŁUG

**problem
do rozwiązania**

Człowiek, aby funkcjonować w życiu codziennym zmuszony jest do bycia stroną umów cywilno-prawnych. Katalog umów zawieranych w życiu jest katalogiem, otwartym a rodzaj i zakres umów, których jesteśmy stroną uzależniony jest od wielu czynników społeczno-gospodarczych, w tym od sytuacji życiowej osoby, jej potrzeb oraz płaszczyzny życia rodzinnego i zawodowego.

Przy zawieraniu każdej z umów możemy stać się dłużnikiem drugiej strony umowy i wówczas staniemy przed koniecznością rozwiązania problemu, w jaki sposób płacić powstałe zadłużenie, jak zakończyć trudną sprawę, rzutującą na nasze życie rodzinne, osobiste i sytuację finansową.

Umowy te można podzielić na kilka kategorii:

I. umowy odnoszące się do sfery życia codziennego:

umowa najmu lokalu; umowa o zapłatę czynszu, umowa o świadczenie usług, przy czym najczęściej spotykanymi umowami zaliczanymi do tej kategorii należą: umowa na dostarczanie energii elektrycznej, umowa o dostarczanie wody, umowa o dostarczanie gazu ziemnego, umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych, umowa o dostarczanie usług internetowych;

II. umowy z instytucjami finansowymi w tym bankami i instytucjami para bankowymi (np. Provident):

umowa o kredyt gotówkowy, umowa pożyczki, umowa o kredyt na zakupy ratalne (na zakup lodówki, telewizora, pralki, komputera), umowa o kredyt mieszkaniowy, umowa rachunku bankowego, umowa o kredyt odnawialny w rachunku, umowa karty kredytowej;

III. umowy o świadczenie usług zawierane z osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą lub też nie mające zarejestrowanej działalności gospodarczej:

umowa o roboty budowlane, umowa o usługi hydrauliczne, umowa o usługi malarskie, umowa o usługi cykliniarskie;

IV. umowy zawierane z osobami prywatnymi:

umowa pożyczki;

V. umowy zawierane z pracodawcą w ramach łączącego strony stosunku pracy lub kontraktu menadżerskiego:

umowa o zakazie konkurencji, umowa o opłacenie szkoleń pracownika, umowa o używanie samochodu służbowego, umowa o używanie telefonu komórkowego.

Działania podejmowane przez naszego wierzyciela, w sytuacji nieterminowego spłacania zobowiązań uzależnione są od rodzaju podmiotu, z którym zawarliśmy umowę.

Są podmioty, które wobec stwierdzenia zadłużenia, z tytułu niezapłacenia rachunku za dostarczone usługi (np. telefonii komórkowej i stacjonarnej, usługi internetowe), po upływie od 7-14 dni, od terminu zapłaty, uniemożliwią nam korzystanie z usług w następnym okresie rozliczeniowym. Następnie skierują wezwanie do zapłaty należności a w przypadku dalszego utrzymywania się braku spłaty zadłużenia, mogą przekazać wierzycielowi do obsługi firmy windykacyjnej na określony czas (1-3 miesięcy), celem odzyskania wierzycielowi (np. do firmy KRUK, BEST) lub sprzedać naszą wierzycielowi innemu podmiotowi, wówczas staniemy się dłużnikiem nowego podmiotu. Wierzyciel ma także prawo skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego,

celem uzyskania tytułu egzekucyjnego (nakazu zapłaty lub wyroku sądu) a następnie uzyskania tytułu wykonawczego (po nadaniu klauzuli wykonalności przez Sąd) i skierowania sprawy do Komornika Sądowego celem egzekucyjnego dochodzenia należności. Przy wyborze postępowania sądowego i egzekucyjnego powstają dodatkowe koszty sądowe i egzekucyjne, które powiększają dodatkowo nasze zobowiązanie.

Podmioty dostarczające usługi energetyczne, gazowe i wodne skierują do nas wezwanie do zapłaty ze wskazaniem terminu do zapłaty należności (od 7-14 dni) a po bezskutecznym upływie terminu, również przestaną dostarczać nam daną usługę a przy ponownym podłączeniu usługi obciążą nas dodatkowym kosztem podłączenia.

Podmioty, z którymi zawarliśmy umowy najmu lokalu, umowy o zapłatę czynszu skierują do nas wezwanie do zapłaty, w którym wyznaczą nam termin do spłaty zadłużenia a po bezskutecznym upływie terminu wypowiedzą umowę (najmu) i skierują sprawę na drogę postępowania sądowego, celem uzyskania tytułu egzekucyjnego (nakazu zapłaty lub wyroku sądu) a następnie uzyskania tytułu wykonawczego (po nadaniu klauzuli wykonalności przez Sąd) i skierują sprawę do Komornika Sądowego celem egzekucyjnego dochodzenia należności. Przy wyborze postępowania sądowego i egzekucyjnego powstają dodatkowe koszty sądowe (wpis sądowy, koszty zastępstwa procesowego strony przeciwnej w tym radcy prawnego lub adwokata) i egzekucyjne (opłaty egzekucyjne i koszty komornicze o wartości od 7-15% dochodzonego świadczenia, w zależności od wybranego sposobu egzekucji dokonanej przez wierzyciela), które powiększają dodatkowo nasze zobowiązanie. Komornik Sądowy jako organ egzekucyjny jest uprawniony do zajęcia nam wynagrodzenia za pracę, emerytury i renty, rachunku bankowego, ruchomości (samochodu, sprzętu TV i AGD) lub nieruchomości.

Skutkami prawnymi wypowiedzenia umowy najmu lokalu jest obowiązek powstały po stronie dłużnika - opuszczenia zajmowanego lokalu. W przypadku braku dobrej woli dłużnika do opuszczenia lokalu, wierzyciel ma prawo skierować sprawę do Sądu o nakazanie przez Sąd opróżnienia, opuszczenia i wydania lokalu (wyrok o eksmisję), w trakcie przedmiotowego postępowania dłużnik ma możliwość złożenia wniosku o tzw. lokal socjalny. W przypadku orzeczenia o prawie do lokalu socjalnego przez Sąd, wyrok eksmisyjny nie podlega wykonaniu do czasu realizacji prawa do lokalu socjalnego, czy to przez gminę czy też przez wierzyciela.

Instytucje finansowe w tym banki i para banki po stwierdzeniu zadłużenia z tytułu niezapłacenia raty kredytu, czy pożyczki w pierwszej kolejności podejmą działania wczesnej windykacji, polegające na rozmowie telefonicznej z klientem a następnie skierują wezwanie do zapłaty zaległej raty kredytu, po bezskutecznym upływie terminu do zapłaty, wypowiedzą umowę kredytową zgodnie z warunkami umowy i skierują sprawę na drogę postępowania sądowego. W przypadku banków jest

to postępowanie nieprocesowe, uproszczone, polegające na wystawieniu przez bank tzw. bankowego tytułu egzekucyjnego i złożenie wniosku o nadanie tzw. klauzuli wykonalności. Odbywa się bez rozprawy i klient nie ma wiedzy o toczącej się sprawie przed Sądem. Pierwszą czynnością o której dowiaduje się klient jest wszczęcie egzekucji komorniczej.

W przypadku para banków proces uzyskiwania tytułu wykonawczego przed sądem jest inny. Podmioty te występują do Sądu o wydanie tzw. nakazu zapłaty. Sąd ma obowiązek skierować taki nakaz do klienta na adres wskazany w umowie a klient ma prawo do zaskarżenia tego nakazu w terminie 14 dni od jego otrzymania.

Skuteczne wniesienie zarzutów lub sprzeciwu od tego nakazu powoduje, iż sprawa kierowana jest przez Sąd na posiedzenie i toczy się w tym zakresie proces cywilny. Istotne jest to, że klient może na tym etapie postępowania przedstawiać dowody na okoliczność nieistnienia wierzycielności (wykazanie spłaty zadłużenia – dowodem przelewu, dowodem wpłaty w urzędzie pocztowym), podnieść zarzut przedawnienia roszczenia. W przypadku gdy Sąd oceni, iż wierzycielność istnieje wyda orzeczenie zasądające roszczenie a po jego uprawomocnienie będzie ono podstawą do prowadzenia egzekucji. Orzeczenie nie prawomocne można skutecznie zaskarżyć do Sądu w trybie apelacji.

Kategoria wierzycieli jakimi są osoby prywatne prowadzące lub nie prowadzące działalność gospodarczą, z którymi zawarliśmy umowy wymienione w pkt III i IV, po stwierdzeniu braku spłaty kwoty wynikającej z zawartej umowy, skierują do nas wezwanie do zapłaty, wyznaczając dodatkowy termin do zapłaty a po bezskutecznym upływie terminu skierują sprawę na drogę postępowania sądowego, celem uzyskania tytułu wykonawczego, w formie nakazu zapłaty lub wyroku. Istotą postępowania o wydanie nakazu zapłaty jest to, że toczy się bez naszego udziału a Sąd po wydaniu nakazu przesyła go do klienta na adres wskazany w umowie.

Instrumenty prawne w zakresie skutecznego zaskarżenia nakazu zapłaty zostały omówione powyżej.

W przypadku wytoczenia przez wierzyciela postępowania o wydanie wyroku, całe postępowanie toczy się jawnie na rozprawie, jako strona pozwana jesteśmy wzywani na posiedzenia, możemy także skierować wnioski o przeprowadzenie dowodów, podnosić zarzuty przedawnienia roszczenia. W przypadku zaistnienia faktu przedawnienia roszczenia, Sąd zobligowany jest umorzyć postępowanie w sprawie.

Po zakończeniu postępowania sądowego czy to w formie wydania nakazu zapłaty czy też wyroku i po jego uprawomocnieniu, orzeczenie to jest tytułem egzekucyjnym a po nadaniu przez Sąd tzw. klauzuli wykonalności stanowi tytuł wykonawczy, stanowiący podstawę do wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

Zadłużenie powstałe na skutek umów dodatkowych zawartych z pracodawcą w ramach istniejącego stosunku pracy (zawartej umowy o pracę), dochodzone jest przez pracodawcę w ramach normalnego trybu postępowania sądowego.

Pracodawca musi skierować do dłużnika wezwanie do zapłaty a po bezskutecznym upływie terminu ma prawo skierować sprawę na drogę postępowania sądowego, właściwym jest tu sąd pracy, który wyda w sprawie nakaz zapłaty lub wyrok. Orzeczenie to jest nieprawomocne. Dłużnik może wnieść zarzuty, sprzeciw lub apelację.